

Spelling groep 4 bestaat uit twee delen. Die bestrijken de spelling voor zover die in groep 4 van de basisschool moet worden aangeleerd. Het programma kan gebruikt worden naast elke methode. Leerlingen hoeven geen specifieke voorkennis te hebben om met het programma te kunnen werken. Bij het werken met de computer is enige ervaring in het werken met de muis (aanwijzen, klikken, afrollen, slepen) wel gewenst.

ACTIEF EN PASSIEF SPELLEN

Het zelf schrijven van een woord is niet hetzelfde als het herkennen van een foute schrijfwijze. Beide deelvaardigheden hangen wel samen: als je een woord correct kunt schrijven, kost het meestal ook weinig moeite om een spelfout in dat woord te ontdekken. De nadruk ligt in de spellinglijn van Muiswerk duidelijk op het actief spellen (zelf schrijven of typen)¹. Om die reden is de laatste oefening van elke inhoudsrubriek een (woord)dictee en zijn ook de toetsen (woord)dictees. In sommige oefeningen komt ook wel het herkennen van foutieve woordbeelden aan bod. We zijn daar voorzichtig mee om te voorkomen dat foutieve woordbeelden ook worden opgeslagen en voor verwarring blijven zorgen.

Lesstof Spelling 4

Muiswerk Spelling 4 is een complete methode. Het programma bevat alle leerstof die de school wat spelling betreft in groep 4 op basis van de referentieniveaus en de kerndoelen geacht wordt aan te bieden en zelfs nog iets meer. De aard van het programma maakt het mogelijk goed aan te sluiten bij de mogelijkheden van ieder kind. Daarmee voldoet een school dus aan alle eisen die de overheid aan het spellingonderwijs stelt. Als extra is in de laatste rubrieken van het programma een klein deel van de stof van groep 5 opgenomen, zodat snelle leerlingen verder kunnen werken.

Grammatica, leestekens en het systeem van de werkwoordspelling worden in Spelling 4 niet behandeld. Wat grammatica betreft hebben we ons beperkt tot wat direct voor het spellen nodig is, maar – voor zover mogelijk - zonder de gebruikelijke (abstracte) grammaticale termen en zoveel mogelijk op een natuurlijke manier. Er komen bijvoorbeeld woorden langs waar ‘de’ of ‘het’ voor staat en woorden die aangeven ‘wat iemand doet of wat er gebeurt’, maar de termen ‘zelfstandig naamwoord’ en ‘werkwoord’ vallen niet. Het leren spellen van werkwoorden en meervouden gebeurt alleen voor zover het gaat om klankzuivere vormen als ‘loopt’, ‘kwam’ en ‘banken’. Voor leerlingen vanaf groep 4 verschijnt bij Muiswerk een apart grammatica-programma en voor leerlingen vanaf groep 6 een apart programma over werkwoordspelling. Leestekens en hoofdletters worden wel gebruikt in Spelling 4, maar het zelf gebruiken ervan wordt aangeleerd in een apart programma over deze stof.

De spellingstof van groep 4 begint met onderdelen die al eerder in het schooljaar in samenhang met lezen zijn ingeoefend. Elke rubriek bestaat uit vier of meer oefeningen en elke oefening

¹ Professor Anna Bosman en een paar andere wetenschappers zijn tegen het toetsen van spellingvaardigheid via meerkeuzevragen. Ze hebben wetenschappelijk onderzoek gedaan in het kader waarvan ze leerlingen eerst een toets met meerkeuzevragen lieten maken waarbij leerlingen telkens moesten oordelen over de spelling van vier dikgedrukte woorden in vier verschillende zinnen. Een week later namen ze een dictee af over de dikgedrukte woorden in de eerder afgenomen meerkeuzetoets. Het dictee werd gemiddeld 6% beter gemaakt en dat is (hoewel significant) niet zo'n groot verschil. Maar voor de bepaling van het niveau van het individuele kind (en daar hebben leerkrachten mee te maken) is de uitkomst van de meerkeuzetoets geen zinnige informatie, omdat je niet weet welke woorden leerlingen niet goed ingeprent hebben. 61% van de leerlingen presteerde beter op het dictee en 22% op de meerkeuzevragen, dus dat is nogal scheef. Voor sommige leerlingen wijkt de score van de ene toets sterk af van die van de andere (tot 36%). Slechts voor 17% van de leerlingen maakt de afnamevorm ogenschijnlijk weinig uit.

bestaat uit zes of meer opdrachten. Niet alleen is er binnen het programma een opbouw van gemakkelijk, moeilijker, moeilijkst. Ook binnen de rubrieken is dat het geval.

Omvang Spelling 4A

Het lesbestand Spelling 4A bestaat uit 63 - vaak variabele - oefeningen. Er zijn meer dan 700 geluidsbestanden, ingesproken door een natuurlijke stem. Ook alle 132 uitlegschermen zijn ingesproken. In totaal bevat dit lesbestand ruim 1500 opgaven en worden veel verschillende oefenvormen gebruikt: Rijen, Stenen, Open vraag, Flitskeuze, Flitstypen, div. meerkeuzevormen, Wijs aan in tekst, Plaats woord, Volgorde, Wijzig tekst en Koppelpuzzel.

In het programma behandelt ruim 1000 unieke woorden (zie p.6). Veel woorden komen twee, drie, of meer keer voor in de opgaven. Bij de selectie is rekening gehouden met de woorden die in Cito-toetsen worden bevraagd.

Spelling 4A heeft 132 uitlegschermen. Bij elke oefening horen een of meer van deze schermen met korte uitleg en voorbeelden. Deze vormen altijd het begin van de oefening. Tijdens het oefenen kan de uitleg op elk gewenst moment opnieuw geraadpleegd worden. De uitlegschermen zijn ingesproken door een natuurlijke stem. Zwakke lezers kunnen de inhoud dus ook beluisteren en zich daardoor beter concentreren.

LET OP: veel oefeningen kunnen slechts gemaakt worden als de computer voorzien is van geluid. Deze oefeningen zijn in de lijst te herkennen aan de asterisk. Op computers zonder geluid komen ze niet tevoorschijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor de toetsen met open vragen.

Inhoud Spelling 4A

Hieronder eerst de rubrieken (onderwerpen) van Spelling 4A, de deelttoetsen die deze rubrieken afdekken, de Cito-toetsen waarin de stof bevraagd wordt en de Cito-categorieën waarmee de rubrieken corresponderen.

INDELING SPELLING 4A

rub		stof	voorbeelden	Cito	cat
A		tussenklank na L en R	rasp, praat, knots, werk, melk	E3M4	1
B		...MMM/MMM...	streep, spruit, zorgt, krimpt	E3M4	1
C		sch(r)	schenk, schraal	E3M4-M4	1
D		ng of nk	sprong, links, hengel	E3M4-M4	2
E		f/v, s/z	soep, zalf, fris, vuil	E3M4-M4	2
F		verkleinwrd	grapje, haantje	E3M4-M4	3
G		aai, ooi, oei	draai, gooit, sproei	E3M4-M4	4
H		samenstelling	drijfmat, springplank, kerkklok	E3M4-M4-M4E4	14
I		eer, eur, oor	weervrouw, speurneus, poort	E3M4-M4-M4E4	5
J		stomme E	gehakt, verblijf, stempel	E3M4-M4-M4E4	6
K		ei of ij	fontein, gordijn, veilig	E3M4-M4-M4E4	7

L		eind-d	strand, afscheid, helpt	M4-M4E4	8
---	--	--------	-------------------------	---------	---

Er is een flinke overlapping met wat in het tweede halfjaar van groep 3 al hoort te zijn aangeleerd. Die overlapping is met name belangrijk voor leerlingen die nog hiaten hebben. Voor andere leerlingen hoeft de dubbeling geen bezwaar te zijn omdat door de diagnostische aanpak die wij voorstaan die oefeningen alleen tevoorschijn komen als uit de deelttoets blijkt dat een leerling de stof nog niet (helemaal) beheerst. Hieronder is aangegeven hoe elk van de onderwerpen bij Spelling 4A is ingevuld. Waar sprake is van overlapping met Spelling 3, is vaak wel gekozen voor wat langere en iets minder frequente woorden, of is de stof verder uitgebreid. meest op wat in de toetsen aan de orde komt.

The screenshot shows a digital spelling exercise interface. At the top left, a small '1' indicates the first step. The main workspace contains several letter boxes: 'h' and 'e' are grouped together at the top left; 't' is in the middle; 'f' is to the left of 't'; 'r' is below 'f'; and 's' is at the bottom left. On the right side, there is a small rectangular image of autumn leaves with sunlight filtering through. Below the workspace, there is a blue bar with a 'Geluid' button (with a speaker icon), an 'A-Z' button (with a keyboard icon), a 'Tip!' button, and a red 'Stop' button. To the right of these buttons, a progress indicator shows 'Nog 12'.

Bij oefening B3 'Woorden bouwen' hoort de leerling een woord en moet de afzonderlijke letters aanwijzen om het woord te maken. De afbeelding dient ter ondersteuning.

Maak elk woord af met NG of NK

Mijn zusje Ingrid is klein.
Daarom noem ik haar Pi__ie .
Ze is de jo__ste thuis.

Pinkie is dol op zi__en .
Als ze uit bed spri__t begint het al.
Dan kli__en haar liedjes door het huis.

Dat gaat de hele dag door.
Als ze nu op de ba__ ligt,
of 's avonds in het do__er in bed.

Ze is ook wel eens boos.

Nog 15

A-Z Help i Stop

Wijzig-tekst-oefening D3. Op de open plaatsen moet ng of nk worden ingevuld. Vooraf kan het complete verhaal gelezen worden en ook tussentijds kan men dat raadplegen.

Sleep het streepje tussen de twee delen

7 vuurtje

In oefening F4 moet het verkleinwoord worden 'gebroken' door een streepje tussen de twee delen te slepen.

3

Het woord is...
schroei|

sch = schr
n = i, + t

OK ✓

A-Z

Tip !

Stop

Nog 6

Oefening G3 is een rebus-puzzel. Een gegeven woord moet worden omgebouwd tot een ander woord met aai, ooi, of oei erin.

1

het beroep

OK ✓

Geluid

Stel uit

A-Z

Tip !

Stop

Nog 12

Oefening J4 is het woorddictee dat hoort bij de rubriek over de stomme e. In het eerste deel van de oefening hoort de leerling een woord, hij ziet een plaatje en moet het woord intypen. In het tweede deel ontbreekt het plaatje, maar krijgt hij de context van een zin om het woord gemakkelijker te kunnen 'plaatsen'.

Maak elk woord af met d of t

DE RODE SKELTER

Op een ochten [] loopt Guus met zijn opa door de buur[]. Opa is al een keer verdwaal[], dus hij mag niet meer alleen weg.

Opeens ziet Guus bij het grof vuil, een groo[] stuk speelgoe[] staan.

Het is een skelter. Wel een beetje ou[]. Je kon nog zien dat hij roo[] geweest was.

Opa buigt zich naar de gron[] en kijkt. Eén []

Nog 24 []

A-Z [] Help i [] Stop []

Oefening L5 in de rubriek eind-d bestaat uit een tekst waarin op alle open plaatsen een d of een t moet worden getypt.

WOORDEN IN MUISWERK SPELLING 4A

Rubriek A – twee medeklinkers

bleek - blok - braam - buurt - droom - feest - fiets - fluit - gesp - gips - glas - griep - groen - groot - heeft - helm - hoorn - kaars - kers - kleur - koets - kras - kruis - kwijt - meest - munt - paars - pluim - poort - pret - prijs - puist - rasp - reeks - smeed - stem - stuur - taart - trein - vloot - voort - wolk - zweep - beest - bips - flets - flits - gist - hoest - knots - kwast - pets - pips - rups - tips - wesp - dwerg - klomp - kramp - kwart - sjerp - spalk - stolp - storm - twaalf - zwart - zwerm - dreun - dwars - friet - grap - kaft - kreeft - krent - kroost - plaats - plens - plots - proeft - rits - sjaal - speels - staart - triest - troost - vuist - balk - dorp - hark - harp - hulp - jurk - kalm - kerk - kolk - melk - park - term - tolk - tulp - valk - velg - vork - worm - worp - berm - duif - klem - kruit - palm - print - riem - sport - stoer - stomp - werk - blaft - brons - huil - kluns - knoest - prins - proost - slaapt - smelt - stuurt - trots - vliegt

Rubriek B - ...MMM/MMM...²

angel - baars - druif - dwang - eng - groet - kreng - langzaam - plaagt - spons - zingen - arts - barst - dampt - helpt - herfst - kerst - krimpt - kunst - markt - spreuk - spruit - straf - streep - strijkt - stroomt - dienst - filmt - gerst - harkt - jongst - laatst - leukst - plenst - spreekt - sprits - straft - tekst - volgt - werkt - worst - zelfs - domst - dunst - goedkoopst - grofst - koudst - laagst - stoutst - traagst - vroegst - zoutst - hoogst - kwarts - liefst - poetst - raspt - sproeten - sprouiten - stroop - struik - verft

RUBRIEK C – sch(r)...

schaal - schaars - schat - scheel - schel - schelp - scherp - scheur - schim - schoen - schok - schools - schoon - schraal - schram - schrap - schreeuw - schriel - schrift - schrijft - schrik - schrob - schroef - schroot - schuit - schurk - schuur - rookt - schuurt - sleuf - snoept - vlees - schaaft - schelm - scheidt - scheut - schonk - schopt - schrijft - schuil

Rubriek D – ng of nk

angst - bink - blonk - bonkt - breng - drankje - drinkt - hengel - hengst - hinkt - janken - jongen - klink - kring - langs - links - manke - plank - streng - stronk - vangst - winkel - blinkt - dankbaar - dingen - enge - hanger - jongste - klank - klinken - planken - slang - slanke - sprong - wenken - zangkoor - bank - denkt - donker - jong - springt - zangeres - zangles - zingt - bedankt - brengen - dringt - gingen - mengen - stinken - wenkt - wringt - zinkt - dwingt - klinkt - link - schenkt - stang - stank - strenge - zanger

² Ook woorden uit vorige rubrieken komen voor

Rubriek E: f/v en s/z

saai - sap - saus - sfeer - sjouw - slag - snel - soep - som - spel - stof - stuk - suf - zaal - zak - zalf - zeef - zeep - zeg - zin - zoet - zon - zoon - zus - zuur - zwaar - zwier - fel - film - flauw - fles - flink - fris - fruit - fuut - sloep - smijt - snauw - soms - soort - spuug - stoom - vaart - veel - vijf - vlam - vlek - vrij - vroeg - vuil - zalm - zeil - zorg - zwaai - zwaan - fuif - smeer - snoep - vlieg - vloek - vraag - vrouw - zang - zucht - fietsen - fit - hoezo - slap - stallen - valt - vega - vis - vol - voldoende - voortaan - zeker - ziek - zielig - zout - feit - fijn - fors - fort - veeg - vijl - vin - vlies - vos - vriend - vuur - fee - fout - sint - vee - vel - zeilen - zeuren - zweeft

Rubriek F: verkleinwoorden

diertjes - gordijntjes - haartjes - holletje - hondje - huisdier - huishondje - konijntje - kussentje - laagje - mannetje - nageltjes - pupje - sneetje - spelletje - teefje - vlekje - werkhondje - beentje - bekje - blaartje - boertje - borstje - breukje - broekje - doosje - feestje - harkje - kiertje - korstje - kruisje - mopje - mouwtje - muisje - mutsje - muurtje - neusje - poortje - ratje - rupsje - steentje - stoeltje - tekstje - toetsje - treintje - zaaltje - bosje - duwtje - gezichtje - grapje - keertje - kleertjes - kleintje - knietjes - kousjes - kraagje - prinsesje - staartjes - stekeltjes - weekje - zusje - balkje - beestje - bietje - boortje - deeltje - dropjes - fluitje - grietje - haakje - hoekje - hoopjes - jurkje - kastje - knuistje - kwastje - nestje - puistje - snoepjes - sprietjes - spruitje - touwtje - vrouwtje - vuiltje - vuurtje - wiertje - zweertje - bietjes - bochtje - broertje - geitje - haantje - krasjes - mugje - schaatjes - schelpjes - veertje - vlaatjes - vuistje

Rubriek G: aai, ooi, oei

bloei - dooi - foei - fraaie - gaai - groeien - knoeien - maait - moeite - oei - ooievaar - prooi - snoeit - sproeit - stoeien - voltooid - waaien - fraaist - groeit - knoeit - kraaien - mooist - plooiën - sproeien - stoeit - vlaaien - zwaaien - zwaait - haaien - kraai - nooit - saaist - schroeit - strooit - dooi - draait - gloeit - gooi - knoei - kraait - mooier - saai - snoei

Rubriek H: samenstellingen

bloemkool - buikpijn - feestneus - fietswiel - fruitsap - hoestdrank - houtduif - inktvis - kerkklok - knooppunt - kruispunt - palmboom - roodborst - slagroom - badpak - bouwwerk - handdoek - koeltas - krentenbol - slotgracht - uitkijktoren - zandkasteel - zandkastelen - zandschepjes - zeewater - zwembroek - buurtfeest - feesttent - fietsslot - filmster - fruitboom - hangplek - kampvuur - klimboom - koelkast - leesboek - muisstil - nachtvorst - schuilplaats - sneltrein - sporttas - stuurman - huisschilder - kerstfeest - lichtknop - melkkies - oppas - paspoort - stinkkaas - uittocht - zwerfpoes - bromvlieg - drijfnat - feestjurk - flitslicht - grieprik - knoeiboel - lichtblauw - melkglas - roomsaus - snelweg - speeltuin - speurneus - springplank - stoelpoot - vliegtuig - walnoot - weervrouw

Rubriek I: eer, eur, oor

eekhoorns - eerder - eerst - fleurig - gekleurde - geuren - kleuren - meneer - smoorheet - spoorbaan - treurig - voordeur - voorjaar - wanneer - weerman - weertje - zeurkous - boort - heer - hoor - koor - peer - scheert - zeer - deurknop - haarscheur - hooikoorts - kleurboek - kloppoor - oorsmeer - poepkleur - smeerkaas - veerboot - wasbeer - alweer - geweer - hoort - humeur - kleurt - koorts - onweer - peertje - speurt - spoor - zeurt

Rubriek J: stomme e

aanbieden - anjertje - beroep - gehakt - getal - gevaar - gewoon - harder - krantje - ruit - sleutel - terug - verblijft - ziekte - anjer - beslag - beslist - bezoek - bloeien - engel - gemeen - hoogte - leeuwen - slinger - stempel - verblijf - vlinder - bedrag - begin - behang - bezwaar - derde - fluitjes - gebruik - gepraat - groene - koude - nieuwe - verkeer - verslag - verzoek - gebouw - geschenk - gezicht - tekeer - verbonden - vergiet - wankel

Rubriek K: ei/ij

aardbei - bedreig - beiden - beitel - breien - dweilen - eigen - eikel - fontein - geheim - geiten - heilig - heimwee - karwei - keizer - leider - meiden - paleis - pleintje - pleister - reiger - reizen - spreij - steiger - teiltje - veilig - weinig - zeilboot - zeis - altijd - bijten - blij - blijven - dichtbij - dijbeen - einde - eisen - eiwit - feiten - gelijk - gordijn - grijs - heide - ijdel - ijsje - keihard - kijken - kleien - krijgen - krijt - lijm - meimaand - tapijt - terwijl - weiland - bijl - breed - dweil - grijs - prei - rijst - spijker - teil - wijk - zijkant - zijn - hei - hij - mei - mij - wei - wij - Zei - zij - breiwerk - eiland - krijgt - schijf - strijken - vrijdag - wijsje - zwijgen - eikels - pijl

Rubriek L: eind -d

beurt - gebied - hemd - hoofd - klant - maand - schoolbord - strand - band - blind - bloed - bruid - dorst - geest - geluid - grond - gunst - haard - haast - helft - hout - huid - kant - kast - mast - meid - paard - pond - rand - rond - stout - tijd - woord - koud - recht - afscheid - beeld - blad - bord - brand - brood - eend - ernst - gast - glad - held - hoed - inkt - kont - kreet - kruid - lift - lijst - naakt - naald - plaat - punt - veld - vlecht - gat - gereedschap - glanzend - hard - kapot - ochtend - oud - pad - project - rit - rood - smid - speelgoed - vast - verwaald - wand - zacht - eiland - jeugd - krui - lint - luid - stad - winst - bekend - bevriend - blond - verstand - wedstrijd

Omvang Spelling 4B

Het lesbestand Spelling 4B bestaat uit 75 - vaak variabele - oefeningen. Er zijn meer dan 800 geluidsbestanden, ingesproken door een natuurlijke stem. Ook alle 199 uitlegschermen zijn ingesproken. Voor een gedetailleerd stofoverzicht, zie blz. **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..** In totaal bevat dit lesbestand ruim 1900 opgaven en worden veel verschillende oefenvormen gebruikt: Rijen, Stenen, Open vraag, Flitskeuze, Flitstypen, div. meerkeuzevormen, Wijs aan in tekst, Plaats woord, Volgorde, Wijzig tekst en Koppelpuzzel.

In het programma behandelt ongeveer 1000 unieke woorden (zie p.6). Veel woorden komen twee, drie, of meer keer voor in de opgaven. Bij de selectie is rekening gehouden met de woorden die in Cito-toetsen worden bevraagd.

Spelling 4B heeft 199 uitlegschermen. Bij elke oefening horen een of meer van deze schermen met korte uitleg en voorbeelden. Deze vormen altijd het begin van de oefening. Tijdens het oefenen kan de uitleg op elk gewenst moment opnieuw geraadpleegd worden. De uitlegschermen zijn ingesproken door een natuurlijke stem. Zwakke lezers kunnen de inhoud dus ook beluisteren en zich daardoor beter concentreren.

LET OP: veel oefeningen kunnen slechts gemaakt worden als de computer voorzien is van geluid. Deze oefeningen zijn in de lijst te herkennen aan de asterisk. Op computers zonder geluid komen ze niet tevoorschijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor de toetsen met open vragen.

Inhoud Spelling 4B

Hieronder eerst de rubrieken (onderwerpen) van Spelling 4B, de deoltoetsen die deze rubrieken afdekken, de Cito-toetsen waarin de stof bevraagd wordt en de Cito-categorieën waarmee de rubrieken corresponderen.

INDELING SPELLING 4B

rub		stof	voorbeelden	Cito	cat
A		samenstelling 2	drijfmat, springplank, kerkklok	E3M4-M4-M4E4	1
B		eer, eur, oor	weervrouw, speurneus, poort	E3M4-M4-M4E4	1
C		stomme e	gehakt, verblijf, stempel	E3M4-M4-M4E4	1
D		ei of ij	fontein, gordijn, veilig	E3M4-M4-M4E4	2
E	Extra	eind-d	strand, afscheid, helft	M4-M4E4	2
F		a, o, u op eind	pizza, bingo, menu	M4-M4E4	3
G		au(w) of ou(w)	zout, rauw	M4-M4E4	4
H		-cht	lucht, echo, lach	M4-M4E4	14
I		eeuw, ieuw, uw	nieuws, schreeuw, ruw	E4	5
J		open eerste lg	schade, vogel, muren	E4	6
K		gesloten eerste lg	slakken, bedden, volle	E4	7
L	Extra	de letter E	lesgeven, zee, twee	E4	8
M		open en gesloten lg 2	bananen, oppassen	E4	
N		eind-d en eind-b	web, wedstrijd, zeerob	M4-M4E4, E4	

Er is een flinke overlapping met wat in het eerste deel van groep 4 al hoort te zijn aangeleerd. Die overlapping is met name belangrijk voor leerlingen die nog hiaten hebben. Voor andere leerlingen hoeft de dubbeling geen bezwaar te zijn omdat door de diagnostische aanpak die wij voorstaan die oefeningen alleen tevoorschijn komen als uit de deoltoets blijkt dat een leerling de stof nog niet (helemaal) beheerst. Hieronder is aangegeven hoe elk van de onderwerpen bij Spelling 4B is ingevuld. Waar sprake is van overlapping met Spelling 4A, is vaak wel gekozen voor wat langere en iets minder frequente woorden, of is de stof verder uitgebreid.

Samenstellingen maken

8

een toestel waarmee je kunt vliegen, is een vliegtuigtoestel

Nee, het tweede woord is 'tuig'.
 Probeer het nog eens.

OK

Dit is oefening A3. Op basis van een omschrijving moeten leerlingen een samenstelling maken. Soms kunnen ze niet de exacte woorden uit de omschrijving halen. Bij het maken van een fout krijgen ze een aanwijzing en een nieuwe kans.

Nog 8

Geluid Stel uit A-Z Tip! Stop

Oefening D1 heet: Woorden met ei herkennen. Bij het aanwijzen van de plaatjes hoor je welk woord is uitgebeeld. Het woord met korte ei moet worden gekozen. De drie andere plaatjes zijn met lange ij.

D of T in lange woorden

Soms heb je een **woord in een woord**.
Bijvoorbeeld bij een samenstelling.
Dan mag je **de regel van het langer maken** toepassen
op een DEEL van het woord.
Voorbeeld:
tij...schrif... → *tijd* (van tijden) + *schrift* (van schriften),
dus: *tijdschrift*

© Muiswerk Educatief

2 van 3

Uitleg scherm bij rubriek E over eind-d of eind-t. Het gaat nu vaak over langere woorden waarbij die regel moet worden toegepast op een deel van het woord.

Laura kookt pasta - OU of AU

Vul au(w) of ou(w) in

LAURA KOOKT PASTA

Mama, vandaag kook ik, zegt L ra .

Mam trekt haar wenkbr__en op en zegt:
Ach, daar ben je toch nog niet __d genoeg voor?
En tr__ens , je weet niet hoe het moet.

Wel hoor, zegt Laura, ik word in __gustus al acht.
En ik heb j__ al vaak geholpen.

N__ , vooruit. Wat wil je maken dan?

Nog 18

A-Z Help i Stop

Oefening G3 is een tekst waarin op de open plaatsen au(w) of ou(w) moet worden ingevuld.

weer een woorddictee over de stof.

1

Het woord is...

m = g
l = uw

Nog 8

OK ✓ A-Z Tip ! Stop

I3 is een rebus-oefening waarin door te knutselen met letters het juiste woord geconstrueerd moet worden.

Je hoort straks telkens een woord.
 Verdeel het in je hoofd in twee klankgroepen.
 Schrijf de eerste klankgroep op, bijvoorbeeld: broo...
 Lange klank op het eind?
 Daar is de ENKELAAR.
 Hij maakt de dubbele letter enkel: broe
 Er blijft een één klinker over.
 Maak het woord nu verder af: broden.
 GEEN lange klank op het eind? Schrijf wat je hoort.

© Muiswerk Educatief

2 van 2

Dit is een belangrijk uitleg scherm van rubriek J. We gebruiken de term 'enkelaar' en het het symbool van een gebroken hartje.

Vul een of twee letters in

DIKKE OLLIE

Ollie is een kleine o fant .
 Toen hij jarig was had hij een taart
 geba__en .

Maar niemand kwam!
 De ki__er niet en de tij__er niet.
 Zelfs de ki__en kwamen niet om wat
 le__ers mee te pi__en .

Van verdriet at Ollie de he__e taart
 a__een op.
 Toen werd hij zo dik dat hij z'n deur bijna niet

Nog 28

A-Z Help i Stop

Oefening K6 is een wijzig-tekst-oefening waarin zowel de open als de gesloten eerste lettergreep voorkomt. De ontbrekende letters (één klinker, of twee medeklinkers) moeten ingevuld worden.

WOORDEN IN MUISWERK SPELLING 4B

Rubriek A – samenstellingen

aardbol - aardbol - achttien - achttien - angstschreeuw - angstschreeuw - bloempot - bloempot - boekwinkel - boekwinkel - borstkas - borstkas - borstzak - borstzak - bromvlieg - bromvlieg - buikkrampen - buikkrampen - buurvrouw - buurvrouw - chauffeur - doelpunt - drijfnat - drijfnat - eindpunt - eindpunt - feesttent - feesttent - fietssleutel - fietssleutel - fietsslot - fietsslot - fietstas - fietstas - friettent - friettent - glasscherf - glasscherf - grieprik - herfsttint - herfsttint -

inktvīs - inktvīs - jaszak - jaszak - kampvuur - kampvuur - kelderkast - kelderkast - kerkklok - kerkklok - kerkraam - kerkraam - keukendeur - keukendeur - keukenkast - keukenkast - keukenlamp - keukenlamp - koekkraam - koekkraam - kroonprins - kroonprins - kruispunt - kruispunt - kunstschaats - kunstschaats - kunstschat - kunstschat - kunstwerk - kunstwerk - kussensloop - kussensloop - landhuis - landhuis - leesboek - leesboek - lichtknop - lichtknop - muisstil - nachtkastje - nachtkastje - oogzalf - oogzalf - patattent - patattent - pikdonker - pikdonker - ritssluiting - ritssluiting - rotswand - rundvlees - rundvlees - schoenwinkel - schoenwinkel - schoolreis - schoolreis - schouderblad - schouderblad - schoudertas - schoudertas - schuilplaats - schuilplaats - slagroom - slagroom - slagveld - speurneus - speurneus - spijkerbroek - spijkerbroek - sporttas - sporttas - stinkkaas - stoelpoot - stoelpoot - straatvuil - straatvuil - stuurman - stuurman - tandvlees - tandvlees - verflaag - verflaag - verfwinkel - verfwinkel - verhuisdoos - verhuisdoos - vliegtuig - vliegtuig - voetzool - voetzool - waaghals - waaghals - walnoot - walnoot - windvlaag - windvlaag - zakdoek - zakdoek - zijkant - zijkant - zijstraat - zijstraat - zwembroek - zwembroek

Rubriek B – eer, eur, oor

beheersen - bekeuren - beursje - beurten - deur - door - eerder - ervoor - gastheer - gebeurt - gehoor - gestoord - geur - geweer - heerlijk - hoorde - hoorn - humeur - jongleur - kantoor - keer - keurt - kleur - koorts - leerboek - meer - monteur - onweer - paspoort - peertje - scheer - scheert - scheurt - scoort - sfeer - sleurde - smeert - smoor - speer - spoor - spreekbeurt - steur - treurig - veerboot - veert - verkeerd - voor - wanneer - weer - zeer - zweer - zweertje

Rubriek C - stomme e

aanvoerder - amper - bedrag - begin - behang - beitel - belofte - beroep - beslag - bestaan - bezoek - bijbel - bloeden - bloeien - eerste - eikels - engel - gebied - gebit - geboorte - gebouw - gehakt - geheim - gemeen - geschenk - gezicht - gloeien - hangen - harder - hengel - hoogte - leeuwen - omstanders - ontwerper - papieren - ruiter - scheuren - schrijver - sleutel - stempel - stilte - tangen - tekeer - verbaasd - verband - verbeelden - verdriet - vergiet - verschuilen - verstand - vervuiling - winkelen - zanger

Rubriek D – ei of ij

aardbei - afkijken - andijvie - bij - bijl - breien - dolfijn - drijven - eiland - geitje - glijden - heide - hijgen - ijs - ijsbeer - ijsje - knippen - knijper - konijn - kwijlen - maaltijd - nijlpaard - nijptang - ontbijt - prei - prijs - radijs - reiger - reizen - rijst - spijker - strijken - tapijt - tijger - wei - wijn - zwijgen - zwijn

Rubriek E – eind-d

absurd - afscheid - agent - angst - apart - armband - avond - baard - bekend - beslist - bevriend - biljet - bloed - brood - bruid - deed - dicht - dood - draad - geluid - gespierd - groet - grot - haard - helpt - hemd - hengst - honderd - hoofd - huid - jeugd - kant - keihard - koelkast - landgoed - leeftijd - licht - lift - lint - luid - maand - misdaad - naald - nooit - ochtend - opdracht - oud - portret - punt - rand - roeiboot - rond - schatkist - schild - schildpad - schoolbord - soldaat - strand - vast - verlamd - vlecht - vliegveld - vloed - voorraad - vriend - vuurrood - wedstrijd - weekblad - winst - woord - zwembad

Rubriek F – a, o, u op het eind

Addo - agenda - Anita - auto - bijna - bingo - Breda - cola - daarna - dino - diploma - Dora - Ebru - euro - foto - ga - gorilla - judo - kano - kassa - Lisa - Luka - menu - nu - oma - opa - paprika - pasta - pinda - pizza - prima - rondo - saldo - salto - sla - spa - stro - tempo - Twello - Udo - zebra

Rubriek G – au(w) of ou(w)

aanbouw - applaus - astronaut - augurk - augustus - aula - auteur - benauwd - berouw - blauw - bout - bouwplan - dauw - fauna - flauw - fout - gauw - goud - goudvis - grauw - houdt - hout - jou - juffrouw - kabeljauw - kabouter - kauwen - kauwgom - klauteren - klauw - knauwen - koud - kous - lamsbout - landbouw - Laura - laurier - lauwe - lichtblauw - mevrouw - mouw - nauw - nieuwbouw - nou - oerwoud - ouder - paus - pauw - pauze - rauw - rauwe - roomsaus - saus - sausje - schouder - schouwburg - snauw - stout - strijkbout - touw - trouwen - trouwens - verkouden - vouw - vrouw - wenkbrauw - wenkbrauwen - zout

Rubriek H – ch of g

aanleg - aanslag - acht - bedrog - beleg - berg - big - bocht - boog - brug - burcht - dag - gedrag - genoeg - gevecht - glimlach - gracht - heg - juich - juicht - kracht - laag - lach - legt - ligt - lucht - nacht - nog - oorlog - pech - recht - rechtop - rechts - schaar - schelp - scheur - schil - schim - schok - school - schram - schrift - schroef - schroot - schudt - schuift - schuit - schurk - slecht - toch - uitzicht - vlucht - vracht - vrucht - wacht - weg - zacht - zachtjes - zegt - zich - zucht

Rubriek I – eeuw, ieuw, uw

duwen - eeuw - geeuw - geeuwen - geschreeuw - gloednieuw - kieuw - kieuwen - kluwen - leeuw - leeuwin - meeuw - nieuw - nieuws - nieuwtje - opnieuw - schaduw - schreeuw - schuw - sluw - sluwe - sneeuw - sneeuwpop - sneeuwt - spreek - waarschuw - zeeleeuw - zenuw - zwaluw

Rubriek J – open eerste lettergreep

afschuw - banaan - bewegingen - bezig - blaren - bliksem - boter - breken - buren - docent - dozijn - drogen - dromen - examen - gele - gluren - grepen - haken - haren - haring - honing - horen - Japan - judoka - judomat - juweel - kanaal - kleden - kneden - knopen - kragen - kroket - kweken - laden - lenen - leraar - leven - maken - meter - muren - muziek - Nadia - nemen - oranje - paren - peren - plagen - praten - pupil - rapen - rode - rozen - rubriek - schade - schaken - schande - schepen - scheren - schuren - slapen - slepen - smeren - staren - stevig - storen - strepen - stromen - tomaat - verdedigen - vogels - wagon

Rubriek K – gesloten eerste lettergreep

alleen - bakken - bakker - ballen - ballet - bedden - bessen - bidden - binden - blaffen - boksen - bommen - botten - brullen - bussen - dansen - dapper - deksel - Dennis - dieren - dikke - domme - dubbel - durven - flessen - frisse - gappen - gebakken - gekomen - gokken - gordijn - gulden - gulzig - hakken - Havva - hebben - hele - hokken - hotel - houten - hutten - jarig - Jesse - kapper - kasteel - keken - kelner - kersen - ketting - kikker - kippen - klemmen - koffer - kotsen - krotten - later - lekkers - letter - liggen - likken - lippen - matig - mensen - middel - minder - moppen - morgen - moslim - motor - mussen - nuttig - olifant - Ollie - parkiet - pennen - peuter - pikken - pitten - ploffen - prettig - putten - rennen - rimpel - rotten - schater - schatten - schattig - schillen - schotel - slakken - slimme - smalle - snikkend - spatten - spellen - spotten - stappen - statig - stoten - sturen - tanden - tegen - tellen - tranen - tunnel - vallen - varken - vergeten - vlinder - wakker - water - watten - werken - witte - wratten - zelden - zielig - zwemmen

Rubriek L – de letter e

aankleden - abonnee - adem - adres - afwezig - angel - anjer - appel - bedekken - bedelaar - bedenken - bederven - beheerder - bekeren - beleefde - besteden - beter - bevel - bewegen - bijzonder - chimpansee - december - deelnemer - delen - dezelfde - diarree - dictee - dieet - edelsteen - een - entree - eveneens - eventueel - flessenrek - gebak - gedwee - geelachtig - gelezen - gelig - helpen - herkennen - herrie - hersenen - hetzelfde - ideetje - insect - jazeker - kennen - kereltje - kevers - kleding - krassen - kruisje - leren - lichaampje - lieveheersbeestje - lijffe - maatregel - mafkees - marsreep - medeklinker - meedoen - melig - menen - moskee - Nederland - negen - oksel - ontdekt - ontleden - oordeel - oordelen - opdelen - opeens - openbreken - overzeese - pepermunt - portemonnee - puree - regelen - regenboog - rekenen - reserveren - serie - serveren - sirene - smerig - speculaas - spelen - stenen - stevige - tegenaan - tennis - theeservies - tournee - studeren - twee - tweede - tweeling - veehandel - veertien - vergif - vertel - vertrekken - vleeseter - vlekjes - vleugeltjes - voedsel - vreselijk - weggeven - wegwezen - wel - wetgever - wetgeving - zeeman - zeemeeuw - zes - zestig - zeven - zevende - zonder

Rubriek M – enkel of dubbel

aanbellen - aangeven - aankopen - afremmen - bananen - banen - bankstellen - bedelen - bedreigen - bellen - beslissen - bestellen - besturen - beweren - bewijzen - blaasgat - bodem - boeken - boffen - boten - boven - buitendeur - dierentuin - dobbelsteen - draken - dubbeltje - duisternis - eten - feesten - fietsen - fotograaf - garnalen - gebeuren - gebogen - gehoorzaam - gesloten - gitaren - gladde - glazuur - glibberig - glijbanen - grootmoeder - grootvader - grote - gummen - handel - harde - haverhout - herhalen - huishouden - huppelen - huren - hurken - kanalen - karren - kilometer - klussen - knappe - knuffelen - koude - krabbelen - kunnen - kuren - lekker - letters - lever - longen - manier - mannetje - maten - matten - moeten - munten - ontbissen - ontbreken - ontdekken - oppassen - oren - regenen - reusachtig - ronde - rubber - rugzakken - ruiken - schaakspel - schakelen - scharnieren - scheppen - schommelstoel - soldaten - spetteren - staken - streepjes - stugge - supermarkt - taarten - toedekken - trainen - vaandel - vaderland - vechten - verdorren - verdoven - vergissen - verhuren - verkenners - verschillende - verslapen - veters - vliegtuigen - voetballen - voetbruggen - voldoende - volle - vrouwtjes - wafels - wegen - wetenschappers - zadel - zo - zomers - zoogdier

Rubriek N – eind-d en eind-b

aangeleerd - aangespoeld - afgeleid - amusant - bedaard - bieb - biljart - bloedmooi - blond - boodschap - bosbrand - bouwstop - broodmes - club - commandant - compliment - denkbeeld - dienblad - drukknop - eb - echtgenoot - eikenhout - envelop - goed - grondboor - handrem - hard - hartjes - hartklep - heb - heldendaad - heup - huidkleur - hup - inhaalverbod - interessant - klasgenoot - kleinkind - knip - krib - kwab - landkrab - linkerkant - maandblad - machinist - map - meid - mep - naaldhak - onderkant - opgevoed - perfect - piep - predikant - prop - rechterhand - restaurant - rib - rob - rondrit - schattebout - scheepvaart - schoolhoofd - schop - schrob - schub - slagtaand - speelgoed - spinnenweb - sprint - staart - stad - stap - step - stip - stop - strandtent - tijdschrift - veld - verbod - voet - voetbal - vooruit - waard - web - werkwoord - woonboot - zand - zandgrond - zeekrab - zeerob - zeilclub